

آشنایی با گیاهان شاخص ایران
با تکیه بر بستر افیای گیاهی
به منظور آموزش طب سحروردی (اکوتوریسم)

تألیف:

دکتر ولی الله مظفریان

عضو هیأت علمی مؤسسه تحقیقات جنگل ها و مراتع کشور

مفتخران، ولی الله، ۱۳۳۲ -	مشتبه
آشنایی با گیاهان شاخص ایران با تکیه بر جغرافیای گیاهی به منظور آموزش دانشجویان	عنوان و نام پدیدآور
اگروتوریسم / تألیف ولی الله مفتخران	مشخصات نشر
تهران: مهکامه، ۱۳۹۲.	مشخصات ظاهری
۱۳۴ ص:، مصور/رنگی؛	شابک
978-602-7127-07-1	وضعیت فهرست نویسی
ذی	یادداشت
نمایه -	موضوع
گیاه شناسی - ایران	موضوع
گیاهان -- رده بندی	رده بندی کنگره
گیاهان -- بوم شناسی	رده بندی دیویی
۱۳۹۲ ۶۶۵ م/۷۱۱ (۷۸۲۷۱)	شماره کتشناسی
۵۸۱۹۵۵	
۳۶۰۲۴۰۰	

عنوان کتاب: آشنایی با گیاهان شاخص ایران با تکیه بر جغرافیای گیاهی به منظور آموزش طبیعت گردی (اگروتوریسم)
(مدیریت، بازبینی و تصحیح: میراث طبیعی و فرهنگی)

تألیف: دکتر ولی الله مفتخران

نویس: چاپ: اول، ۱۳۹۳

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

ناشر: مهکامه

حروفچینی و صفحه آرایی: فاضله عباسپور

طرح جلد: حسن مبینی پور

پشتوگرافی: نقش

چاپ: گوهر تدبیر

شابک: ۹۷۸ ۶۰۰ ۷۱۲۷ ۰۹ ۴

قیمت: ۱۱۵۰۰۰ ریال

مراکز پخش: ۱- تهران: خیابان انقلاب، خیابان فخر رزی، نرسیده به پلایه نژاد، پلاک ۸، طبقه دوم.

تلفن: ۶۶۴۹۷۰۵۰ ۶۶۴۸۸۲۰۳ ۶۶۴۶۱۵۰۹ ۹۱۲۳۹۷۴۰۳۱

۲- تهران: میدان انقلاب، بین خیابان ۱۲ فروردین و اردیبهشت، کتابفروشی "تلاش"، تلفن: ۶۶۴۶۷۳۰۰ ۶۶۴۶۰۹۳۳

www.malkam.com

en.malkam@yahoo.com

پست الکترونیکی:

نمایندگی‌ها شهرستان:

۱- اصفهان: میدان شهدا، خیابان کاوه، پلنار چهارراه پلخر، کوی ولسمیر، پلاک ۴۱۹

پخش کیمیا: ۴۴۸۴۰۶۰ ۴۴۸۰۶۸۵ (۰۳۱۱)

۲- اصفهان: چهارباغ عباسی، مجتمع تجاری چهارباغ، طبقه زیرزمین، پلاک ۳۶، تلفن: ۲۲۳۸۸۵۶ (۰۳۱۱)

۳- مشهد: کتابفروشی درخشش، تلفن: ۲۲۵۱۹۲۳ (۰۵۱۱)

۴- شیراز: بانک کتب صادق شیراز، تلفن: ۳۳۲۰۱۰۷۱ (۰۷۱)

۵- رشت: کتابفروشی مؤده تنی، تلفن: ۲۲۲۲۴۲۷ (۰۱۳۱)

طبق قانون حمایت از مؤلفان و مصنفان، هرگونه کپی برداری، تکثیر کلی یا جزئی از مطالب کتاب،

بدون اجازه‌ی ناشر، پیگرد قانونی را به همراه دارد.

فهرست مطالب

۵		مقدمه
۷		آشنایی مختصر با گیشناسی در ایران
۱۱		نواحی رویشی ایران
۱۲		ناحیه رویشی اروپا - سیبری
۲۱ و ۱۲		ناحیه رویشی ایرانو - تورانی
۱۳		- حوزه خزری (هیرکانین)
۲۱		Armeno-Iranian ایرانین حوزه آرمنو
۲۲		زیر حوزه آذربایجان
۲۴		Elbursian subprovince زیر حوزه البرز
۲۹		North Khorasanian subprov. زیر حوزه شمال خراسان
۳۲		Kurdo-zagrosian prov. حوزه کرد و زاگرس
۳۳		زیر حوزه زاگرس شمالی
۳۶		زیر حوزه زاگرس جنوبی
۳۸		East Zagrosian subprov. زیر حوزه شرق زاگرس
۴۱		Central Iranian prov. حوزه ایران مرکزی

حوزه رویشی Nubo-Sindiana prov. یا جنوب ایران South-Iranian از ناحیه

رویشی Sharo-Sindian region ۴۵

خلاصه تقسیمات جغرافیایی گیاهی ایران ۵۱

خلاصه تقسیمات جغرافیای گیاهی جهان ۵۲

معرفی تعدادی از گیاهان شاخص ۵۵

تصاویر ۹۷

www.ketab.ir

ایران سرزمینی وسیع با سابقه تاریخی بسیار طولانی است که از دیرباز مورد توجه سیاحان، ایران‌شناسان و باستان‌شناسان بوده و با تنوع زیستی و تنوع جانوران و گیاهان همواره مورد توجه دانشمندان علوم زیستی (گیاه‌شناسی و جانورشناسان) بوده است. امروزه با گسترش امکانات حمل و نقل و آسان شدن دسترسی به نقاط مختلف کشور، علاقه مسافران آشنایی به طبیعت ایران افزوده شده است و سالیانه افراد زیادی از نقاط مختلف جهان به منظور دیدن و تجربه کردن کشور ما می‌شوند و علاوه بر تعداد زیادی از ایرانیان علاقمند به آشنایی با وطن خود سالیانه در سفرهای مسافرت‌هایی می‌زنند که علاوه بر دیدار اقوام و دوستان و شهرهای مختلف به دیدار نقاط بکر طبیعت، آثار باستانی و موزه‌ها می‌پردازند و قطعاً سؤالات زیادی در ارتباط با گیاهان اطراف و احوال کاربردهای آنها برای تفریح مطرح می‌شود.

لذا در سالهای اخیر لزوم پرورش کسانی که اطلاعات و آشنایی در رابطه با آثار باستانی و نشانه‌های حیاتی موجود در این نقاط داشته باشند احساس شده و مؤسسات و مراکز متعددی وجود آمدند که دست به تربیت افرادی به نام راهنمایان طبیعت‌گردی زده‌اند.

بدون شک یکی از مهمترین عناصر حیاتی در طبیعت گیاه است که هرکدام با بکاربرد تعدادی از آنان را خواهید دید. علاوه بر گسترش شهرنشینی و لزوم داشتن مراکز تفریحی همچون پارک‌ها و فضای سبز شهری روز به روز به تعداد گیاهان غیربومی که به ایران وارد می‌شوند افزوده می‌شود و نیاز آشنایی با آنان ایجاب می‌کند که بتوان با داشتن کتابهای ساده راهنمایی‌کننده به منظور آشنایی حداقل با تعدادی از شاخص‌ترین آنها دست به تولید اطلاعات برای این گروه از علاقمندان به طبیعت و راهنمایان طبیعت‌گردی زد. لذا در اینجا به عنوان گیاه‌شناس و آشنا با گیاهان ایران اعم از خودروی و کاشته شده، درختان و درختچه‌ها و گیاهان علفی اقدام به تهیه کتابچه‌ای بدین منظور نموده‌ام، که قطعاً از نگاه گیاه‌شناسان بزرگ ایران نواقص فراوانی دارد

ولیکن سابقه آشنایی من با این گروه از جوانان راهنمای طبیعت‌گردی و آگاهی از حدود دانش آنان سبب شده تا به زبانی هرچه ساده‌تر به بیان و معرفی تعدادی از گیاهان شاخص و رایج در نقاط مختلف ایران بپردازم و شاید یکی از ساده‌ترین راه‌ها داشتن عکس‌های گویا از این گیاهان به‌همراه نام علمی و فارسی آنان باشد. لذا در این کتابچه ابتدا به بیان ضرورت آشنایی با نامهای علمی گیاهان پرداخته، در ارتباط با جغرافیای گیاهی و نواحی رویشی ایران اطلاعاتی بیان داشته، در ارتباط با هریک از تقسیمات جغرافیایی به تعدادی از گیاهان شاخص درختی و درختچه‌ای و انحصاری آن اشاره کرده سپس در فصلی جداگانه به معرفی گیاهان مختصر و جزئی با ویژگی گیاهشناسی تعدادی قریب به ۲۰۵ گونه از آنان به‌همراه عکس‌های رنگی گویا تهیه می‌شود. توسط مؤلف پرداخته می‌شود که در فصل جغرافیای گیاهی به آنها با فلش (➔) اشاره شده و در متن کتاب نیز در کنار شرح‌های کوتاه که به روش الفبایی تیره، جنس و گونه آورده شده‌اند به شماره عکس‌ها اشاره شده است.

امید که علاقمندی به طبیعت‌گردی بهره کافی را از این کتابچه مقدماتی ببرند و نواقص عدیده آنرا به من و خداوند متان ببخشایند.

در اینجا ضرورت دارد که از سکان خانم فاطمه عباسپور که با صبر و شکیبایی اقدام به صفحه‌بندی و آرایش و جای‌گذاری عکس‌ها نموده و مدیریت و انتشارات مه‌کامد جهت پذیرش مسئولیت چاپ و انتشار این کتابچه قدردانی و سپاسگزاری نمایم. باید یادآوری کنم که مسئولان سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری و مؤسسات تربیت راهنمایان طبیعت‌گردی بویژه (مؤسسه طبیعت‌گردان) نیز تقصیر قابل توجهی از نظر تشویق و هدایت در جهت تهیه این کتابچه نداشته‌اند که از همگی آنان سپاسگزاری می‌نمایم.

با احترام ولی ا... مظفریان